

Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW) KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Biodiversiteit sloten, vennen en grachten nog steeds in de knel

2022

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in KNAW Research Portal](#)

citation for published version (APA)

(2022). *Biodiversiteit sloten, vennen en grachten nog steeds in de knel*. Nature Today.
<https://www.naturetoday.com/nl/nl/nature-reports/message/?msg=30037>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the KNAW public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the KNAW public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

pure@knaw.nl

Biodiversiteit sloten, vennen en grachten nog steeds in de knel

[Natuur en Milieu, Nederlands Instituut voor Ecologie \(NIOO-KNAW\)](#)

20-NOV-2022 - Tachtig procent van de kleine wateren in Nederland scoort een onvoldoende voor waterkwaliteit. Dat blijkt uit het nieuwste citizen science onderzoek 'Vang de watermonsters'. De resultaten zijn vergelijkbaar met de voorgaande drie jaar én met de officiële metingen in grote wateren voor de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Deel deze pagina [f](#) [t](#) [in](#) [✉](#)

Tijdens Vang de watermonsters werd de waterkwaliteit in totaal zijn 1680 sloten, vennen en grachten door 425 burgerwetenschappers gemeten. Onderzoek door het NIOO (pdf, 8,4 MB) op basis van nametingen bevestigt de conclusie dat de waterkwaliteit van de Nederlandse oppervlaktewateren inmiddels langdurig onder druk staat. Het gevolg is dat ook de biodiversiteit in en rondom de Nederlandse wateren steeds verder in de knel komt.

NIOO-onderzoeker Sven Teurlincx (Bron: NIOO-KNAW)

Rob van Tilburg, directeur Programma's van Natuur & Milieu: "Een versnelling van de aanpak heeft nu de hoogste prioriteit nodig. Wij pleiten voor het slim combineren van

oplossingen, die tegelijkertijd stikstof en CO₂-uitstoot verminderen, waterkwaliteit verbeteren en bijdragen aan natuurherstel."

Betere samenwerking

"We zien helaas ook dat de verbetering van de waterkwaliteit te langzaam gaat en dat er een groeiende stroom stoffen op ons afkomt," zegt Sander Mager, bestuurder bij de Unie van Waterschappen. "De waterschappen hebben de afgelopen jaren veel herstelmaatregelen in en vlak aan het water genomen, zoals aanleggen van bufferzones langs slootranden en natuurvriendelijke oevers. Ook zuiveren we het rioolwater steeds beter en efficiënter."

Maar we moeten het probleem nog meer bij de bron aanpakken, zegt Mager. "Voorkom dat risicovolle stoffen in het water belanden. We zijn daarbij afhankelijk van de medewerking van bedrijven, boeren, ministeries, gemeenten en provincies. Betere samenwerking tussen deze partijen is een belangrijke stap om de waterkwaliteit te verbeteren."

Dweilen met de kraan open

"Er is te weinig aandacht geweest voor de échte oplossing van slechte waterkwaliteit: het reduceren van de uitstoot van verontreinigende stoffen," stelt Rob van Tilburg. "Het onderzoek laat zien dat de waterkwaliteit over de hele linie dik onvoldoende is, ook in recreatie- en natuurgebieden. Als we het aanpakken van de bronnen van deze vervuiling nu niet integraal doen, blijven we met de kraan open dweilen."

"Planten en dieren in en rond het water krijgen door de aanhoudend slechte water- en oeverkwaliteit geen gelegenheid te herstellen," waarschuwt NIOO-onderzoeker Sven Teurlincx. Dat troebel water met te veel voedingsstoffen slecht is, was al bekend.

Verwerking in het NIOO-lab (Bron: Vang de Watermonsters)

Opvallend is volgens Teurlincx dat dertig procent van de onderzochte wateren wel helder genoeg zijn, maar dat er toch weinig planten groeien.

"Helder water betekent dat de voedingsstoffen in orde zijn. We moeten dus ook kijken naar andere oorzaken, bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen of microvervuilers zoals microplastics, medicijnen en drugsresten en onbekende stoffen. En naar het beheer van die wateren. Denk bijvoorbeeld aan het schonen van sloten, of het maaien van opkomende planten."

Ecologisch beheer belangrijk

Mike Dijkstra, van Hoogheemraadschap van Rijnland benadrukt ook het belang van goed beheer. "Een ander, ecologisch beheer van oevers van sloten en andere watergangen kan een belangrijke stap zijn om de waterkwaliteit te verbeteren." Bij het jaarlijkse onderhoud is het belangrijk om gefaseerd de waterkant met rust te laten, zegt hij. "Zodat de leefomgeving van libellen, insecten en vogels intact blijft. Om dichtgroeien te voorkomen, moet het periodiek onderhoud van sloten met respect voor planten en dieren gebeuren." Ook baggeren is belangrijk. "Dit draagt bij aan een betere waterkwaliteit en zorgt ook voor grotere waterberging. Dat werkt ook positief door in tijden van watertekort of wateroverlast."

Meer informatie

- Aan deze vierde editie van Vang de Watermonsters deden bijna 4.000 mensen mee door een sloot of ander klein water te nomineren. Een groep van 425 burgerwetenschappers heeft na een instructie van NIOO-KNAW vervolgens 1680 kleine wateren gemeten. Onderzoekers van het NIOO analyseerden die metingen, en deden op 135 plekken een validatiemeting
- 'Vang de Watermonsters' is een project van Natuur & Milieu, zes waterschappen, ASN Bank, Nederlandse Waterschapsbank, Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW), Stichting Vivace, FLORON / RAVON, en De Vlinderstichting. De zes waterschappen zijn: Hoogheemraadschap van Delfland, hoogheemraadschap van Rijnland, hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, waterschap Brabantse Delta, waterschap Hollandse Delta en Wetterskip Fryslân

Tekst: Natuur & Milieu & NIOO-KNAW

Foto's: Rosan van Halsema; NIOO-KNAW; Vang de watermonsters

Download Warmtepomp Brochure

Kies ook voor een warmtepomp. Een duurzaam en zuinig alternatief voor een cv-ketel.

BestAir

Openen

33 duizend liefhebbers van natuur krijgen het al GRATIS natuurnieuws per email van Nature Today! Topbiologen delen hun kennis graag.
Meld je ook aan

Laatste berichten

- Ruim 100 voetbalvelden Brabantse bodem voor eeuwig nieuwe natuur
4-dec-2022
- Natuur op de stoep: een bijzondere gaasvlieg
4-dec-2022
- Natuurjournaal 4 december 2022
4-dec-2022
- Natuurjournaal 3 december 2022
3-dec-2022
- Van het puntje van Zuid-Afrika tot het Arctisch gebied
2-dec-2022
- Beleef het Geuldal als natuurlijke klimaatbuffer
2-dec-2022
- Diepzeemijnbouw is schadelijk en onnodig: technologie en recycling zijn de oplossing
2-dec-2022
- Natuurjournaal 2 december 2022
2-dec-2022
- Boomkickers ontmaskerd
1-dec-2022

- Voorbereiden op de winter: egels, hamsters en slaapmuizen
1-dec-2022

Zie ook

- Laarzen aan en gaan: kinderen onderzoeken waterkwaliteit tijdens IVN Slootjesdagen
10-jun-2022
- Op jacht naar watermonsters van Eindhoven tot Stadskanaal
9-aug-2020
- Nomineer een sloot voor onderzoek naar waterkwaliteit
3-jun-2022
- Onderzoek door vrijwilligers waardevol bij het monitoren van waterkwaliteit
2-mrt-2022
- De Slootjesdagen zijn terug! Onderzoek hoe gezond Nederlandse sloten zijn
11-jun-2021